

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 34 PŽ-3986/2023-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Jagode Crnokrak, predsjednice vijeća, Dubravke Matas, sutkinje izvjestiteljice i Gorane Aralica Martinović, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja MEGRAD-NEKRETNINE d.o.o. - u stečaju, Zagreb, Božidara Adžije 19, OIB 75927053478, kojeg zastupa punomoćnik Dražen Crnković, odvjetnik u Zajedničkom odvjetničkom uredu Crnković i Pešušić u Zagrebu, Vlaška 77, i punomoćnik Tomislav Orehovec, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Orehovec, Vinter, Kiš i Šimunović u Zagrebu, Smičiklasova 18, te umješača na strani tužitelja ZVONKA MESIĆA, Zagreb, Mašekova 1a, OIB 49867589706, kojeg zastupaju punomoćnici Irena Glogovšek, odvjetnica u Zagrebu, Vile Velebita 20, protiv tuženika ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d. d., Rijeka, Jadranski trg 3A, OIB 23057039320, kojeg zastupa punomoćnik Dino Miljak, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Metelko i Knežević d.o.o. iz Zagreba, Lopašićeva 6, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2996/2014-98 od 20. listopada 2023., u sjednici vijeća održanoj 24. siječnja 2024.

p r e s u d i o j e

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2996/2014-98 od 20. listopada 2023. u točki I. njezine izreke i sudi:

Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Nalaže se tuženiku, ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB 23057039320, isplatiti tužitelju MEGRAD-NEKRETNINE d.o.o. u stečaju, Zagreb, Božidara Adžije 19, OIB 75927053478, iznos od 20.552.954,01 EUR / 154.856.232,06 kn, sa zateznim kamatama tekućim od 31. ožujka 2011. pa do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za osam (8) postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet (5) postotna poena, a

od 1. siječnja 2023. godine pa do namirenja po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavile prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam (8) postotna poena“,

r i j e š i o j e

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2996/2014-98 od 20. listopada 2023. u točkama II., III. i IV. njezine izreke i predmet u tom dijelu vraća na ponovno suđenje.

II. Odbija se tužiteljev zahtjev za naknadu troška odgovora na žalbu u iznosu od 26.212,75 EUR / 197.499,96 kn kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Presudom označenom u izreci Trgovački sud u Zagrebu je odlučio:

„I. Nalaže se tuženiku, ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Rijeka, Jadranski trg 3a, OIB: 23057039320, isplatiti tužitelju MEGRAD-NEKRETNINE d.o.o. u stečaju, Zagreb, Božidara Adžije 19, OIB: 75927053478, iznos od 20.552.954,01 eura /154.856.232,06 kn¹, sa zateznim kamatama tekućim od 31. ožujka 2011. pa do 31. srpnja 2015. po stopi koja se određuje za svako polugodište u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za osam (8) postotnih poena, od 01. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet (5) postotna poena, a od 01. siječnja 2023. godine pa do namirenja po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavile prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam (8) postotna poena, sve u roku od osam (8) dana.

II. Odbija se tuženikov prigovor radi prebijanja kao neosnovan.

III. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 255.989,09 eura/ 1.928.749,80 kn, sa zateznim kamatama tekućim od 20. listopada 2023. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavile prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam (8) postotna poena, u roku od 8 dana.

IV. Nalaže se tuženiku naknaditi umješacu trošak parničnog postupka u iznosu od 190.789,02 eura/ 1.437.499,87 kn, sa zateznim kamatama tekućim od 20. listopada 2023. do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavile prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za osam (8) postotna poena, u roku od 8 dana.

V. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 595.622,46 eura/ 4.487.717,42 kn sa zakonskim zateznim kamatama od presuđenja do isplate.

VI. Odbija se zahtjev umješaka za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 83.325,06 eura/ 627.812,66 kn sa zakonskim zateznim kamatama od presuđenja do isplate“.

2. Prema obrazloženju, sud primjenjuje odredbe čl. 4., čl. 1045. i čl. 1089. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO) i čl. 154. st. 1. i čl. 155. Zakona o parničnom postupku te Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22; dalje: OT).

3. Tuženik je podnio pravovremenu žalbu (na 27. stranici) protiv presude u točkama I., II., III. i IV. izreke iz svih žalbenih razloga, navodeći u bitnom kako sud nije primijenio odredbu čl. 193. Zakona o parničnom postupku o povlačenju tužbe, zatim odredbu čl. 158. st. 1. Zakona o parničnom postupku kod odluke o parničnim troškovima s obzirom na to da je tužitelj koji je povukao tužbu dužan tuženiku naknaditi troškove postupka te odredbu čl. 154. st. 2. Zakona o parničnom postupku kod odluke o parničnim troškovima ovisno o omjeru uspjeha u parnici pojedine stranke. Također, s obzirom da je propustio odlučiti o zahtjevu tuženika za naknadom parničnih troškova uslijed povlačenja tužbe te da su stajališta suda iz točke 6. obrazloženja pobijane presude proturječna stanju spisa i dispozicijama stranaka u postupku, prvenstveno i naročito tužitelja, pobijana presuda u ovom dijelu ne može se ispitati, čime je počinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku. Tuženik da se u podnesku od 24. svibnja 2022. nije usprotivio izvršenoj preinaci tužbe, pri čemu je istaknuo prigovor zastare u odnosu na sve novo postavljene tužbene zahtjeve tužitelja. Prvostupanjski sud u pobijanoj presudi navodi vrlo šturo, pritom ne iznoseći bilo kakve valjane razloge za takvo stajalište. Stajališta suda o osnovanosti tužbenog zahtjeva smatra posljedicom pogrešne primjene materijalnog prava te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. O visini tužbenog zahtjeva navodi kako sud pobijanom presudom pogrešno tumači pravne kategorije obične štete, izmakle koristi odnosno izmakle dobiti, zatim kako tržišna cijena gotovih stanova na projektu ne može biti šteta koju je tužitelj pretrpio. Procjenu tržišne vrijednosti nekretnine smatra nepravilnom i nezakonitom. Oспорava i odluku o troškovima postupka glede povlačenja dijela tužbe, povrede Tbr. 8/1 Tarife i trošak pristupa na ročište 16. prosinca 2015. Predložio je ukinuti pobijanu presudu i vratiti predmet na ponovno odlučivanje te zatražio trošak žalbe u iznosu od 500 bodova i PDV za sastav i sudsku pristojbu.

3.1. Tužitelj je u odgovoru na žalbu osporio njezine navode i zatražio trošak sastava s PDV-om i sudskom pristojbom, ukupno 26.212,75 EUR.

4. Žalba je osnovana.

5. Ovaj sud ispitao je pobijanu presudu na temelju odredbe iz čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03,

88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19 i 80/22; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu štete u vidu izmakle koristi zbog neostvarenih prihoda od prodaje stanova u okviru Projekta Sveti Duh.

7. Ovaj sud nalazi kako je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, jer presuda nije jasno obrazložena i sadrži proturječnosti, kako to tvrdi i žalitelj i to kako u vezi s osnovanosti tužbe tako i u vezi žalbenih navoda o preinaci tužbe.

7.1. Naime, postavljanjem tužbenog zahtjeva podneskom od 26. travnja 2022. na isplatu naknade štete u iznosu od 20.552.954,01 EUR / 154.856.232,06 kn tužitelj je preinačio tužbu, budući da je tužbom od 31. ožujka 2011. predložio, uz deklaratorni zahtjev u vezi raskida ugovora i zahtjeve za isplatu, s iste osnove (izmakle dobiti) naknadu štete u iznosu od 24.825.195,76 kn. Prvostupanjski sud je pogrešno zbrojio sve u tužbi postavljene zahtjeve. Prema tome, radi se o preinaci tužbe u smislu odredbe čl. 191. st. 1. ZPP-a na koju je tuženik pristao, ali se njegov prigovor zastare u odnosu na povećani iznos od 130.031.036,30 kn / 17.2580,84 EUR ukazuje osnovanim, jer je od tužbe do preinačenja proteklo više od 11 godina, čime je premašen zastarni rok od tri godine za naknadu štete iz čl. 230. ZOO-a.

7.2. Glede preostalog dijela tužbenog zahtjeva ovaj sud smatra kako je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio isprave te iz utvrđenih činjenica izveo nepravilan zaključak o postojanju drugih činjenica na kojima je utemeljio svoju presudu.

7.3. Dakle, sud smatra osnovanim tužbeni zahtjev za naknadu štete jer nalazi kako je tuženik povrijedio svoju ugovornu obvezu prestankom financiranja projekta, čime da je spriječeno povećanje tužiteljeve imovine s osnove poslovnog odnosa sa tuženikom na projektu Sv. Duh. Tuženik da je neutemeljeno prestao ispunjavati svoje obveze preuzete Ugovorom o poslovnoj suradnji i ostalim pratećim ugovorima kada je prestao plaćati ispostavljene privremene situacije i dalje pratiti Projekt. Tijekom postupka da tuženik nije dostavio nikakvu materijalnu dokumentaciju iz koje bi bilo razvidno kako je proveo ozbiljnu i detaljnu analizu stanja na terenu i usporedbe sa troškovima te procjenu mogućnosti dovršetka projekta prije obustave plaćanja po ispostavljenim privremenim situacijama tj. prije prestanka financiranja predmetnog projekta, a osim toga da je tuženik postupio protivno načelu savjesnosti i poštenja iz odredbe čl. 4. ZOO-a kada je dogovorio da će financirati tužitelja na Projektu, a zatim zastao s financiranjem, bez da je raskinuo ugovor, donio odluku o prestanku financiranja, znajući da tužitelj bez praćenja banke na tom Projektu neće moći dovršiti isti niti vratiti kredite i posljedično tome doći u tešku financijsku situaciju, koja je u konkretnom slučaju rezultirala odlaskom tužitelja u stečaj.

7.4. Žalitelj osnovano ukazuje kako prema sklopljenim ugovorima nije postojala bezuvjetna obveza tuženika financirati predmetni projekt pa tako tuženik

nije povrijedio niti jednu ugovornu odredbu. Uvidom u Okvirni ugovor (odredbe čl. 1.1., zatim 2.1. te 2.2.), razvidno je da su stranke ugovorile kako će banka (ovdje tuženik) dužniku (ovdje tužitelju) u skladu sa svojom poslovno politikom i načelom sigurnosti novčanih plasmana banke te potrebama dužnika, odobravati kredite, izdavati garancije, otvarati akreditive s odloženim polaganjem pokrića i odobravati druge plasmane iz registrirane djelatnosti banke do ukupnog iznosa od 15.000.000,00 EUR (čl. 1.1). Pri tome su stranke ugovorile da će banka i dužnik za svaki pojedinačni pravni posao, sukladno poslovnoj politici i mogućnostima banke, sklopiti poseban ugovor kojim će regulirati pojedinosti istog, do ukupno iznosa iz čl. 1. Okvirnog ugovora (čl. 2.1.), te da će posebne ugovore banka sklapati temeljem prethodnih oduka donesenih sukladno uvjetima svoje poslovne politike, pri čemu banka pridržava pravo prihvatiti ili odbiti prijedlog dužnika za sklapanjem bilo kojeg posebnog ugovora, a koji će svaki posebni ugovor biti sastavni dio Okvirnog ugovora. Nadalje, stranke su zaključile i Ugovor o limitu, s definiranim okvirnim iznosom kreditiranja do 8.000.000,00 EUR, koji predstavlja osnovu za financiranje projekta kojim se prvenstveno zadaje okvir financiranja građevinskog projekta u smislu najvećeg mogućeg iznosa do kojeg banka može financirati projekt. Odredbom čl. 2.1. Ugovora o limitu ugovoreno je da će banka i dužnik za svaki pojedinačni pravni posao, sukladno poslovnoj politici i mogućnostima banke, sklopiti poseban ugovor odnosno odgovarajući aneks, a kojim će regulirati pojedinosti istog, do ukupno iznosa iz čl. 1.4. Ugovora o limitu (tj. do 8.000.000,00 EUR). Osim toga, ugovoreno je i financiranje projekta vlastitim sredstvima tužitelja. Iz ugovora je vidljivo kako ne postoji niti jedna ugovorna odredba prema kojoj bi tuženik bio dužan pratiti projekt, a člankom 7. Ugovora o poslovnoj suradnji tužitelj kao isključivi investitor u projektu je bio dužan pisanim putem izvještavati tuženika kao banku o fazama izgradnje objekta.

7.5. Osnovani su i žalbeni navodi o tome kako sud nije ocijenio isprave u koje je izvršio uvid i to: Zahtjev za okvirno odobrenje sredstava za grupu „Megrad“ od 25. srpnja 2007. (list 312.-313. spisa), koji je tužitelj podnio tuženiku, Analizu studija isplativosti i stvarnih troškova projekta – presjek svibanj 2009. (list 106.-111. spisa), iz koje proizlazi da sam tužitelj predviđa povećanje ukupnih troškova projekta s inicijalnih 18,6 milijuna eura s uključenim PDV-om na 20,8 milijuna eura s uključenim PDV-om, uz preostali trošak potreban za dovršetak projekta u iznosu od 8,6 milijuna eura s uključenim PDV-om, kao i Izlist pregled financiranja projekta Sv. Duh (list 118. spisa), u kojem dokumentu tužitelj konstatira ukupan trošak realizacije projekta do potpune gotovosti na 20,8 milijuna eura s uključenim PDV-om, u kojem sam tužitelj konstatira da je tuženik već financirao projekt sa 8,9 milijuna eura, ali zahtijeva od tuženika dodatno financiranje projekta i to do faze visokog roh-baua za dodatnih 5 milijuna eura. Pri tome tužitelj ničim ne pokazuje na koji način (kako i iz kojih sredstava) namjerava dovršiti projekt do stupnja potpune dovršenosti. Osim toga, žalitelj osnovano ukazuje kako je tužitelj mogao raskinuti ugovor što nije učinio, kao i da je tuženik postupao u skladu s načelom savjesnosti i poštenja, vidljivo je i iz e-mail korespondencije od 8. siječnja 2009. i 8. svibnja 2009., a kojom tuženik od tužitelja traži dostavu temeljite analize stanja Projekta Sv. Duh i popratne dokumentacije na okolnost stupnja dovršenosti projekta i sredstava potrebnih za dovršetak projekta. O tome sud također pogrešno zaključuje (točka 25. obrazloženja).

7.6. Prema svemu navedenom ovaj sud ne nalazi ispunjenje pretpostavki za naknadu štete zbog povrede ugovorne obveze, zbog čega nije analizirao žalbene navode u vezi visine tužbenog zahtjeva kojeg je prvostupanjski sud prihvatio.

8. Budući da je slijedom ove presude odluka o meritumu preinačena i tužbeni zahtjev odbijen, prvostupanjski sud će u nastavku postupka odlučiti o eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu iz čl. 188. ZPP-a.

9. Ovaj sud nalazi potrebnim ukinuti odluku prvostupanjskog suda u točki II. izreke pobijane presude kojom je odbijen tuženikov prigovor radi prebijanja kao neosnovan. Naime, prvostupanjski će sud o tom prigovoru odlučiti sukladno svojoj odluci o eventualno kumuliranom tužbenom zahtjevu, vodeći računa o tome da je prigovor radi prebijanja dopušten u parnici koju stečajni dužnik vodi protiv stečajnog vjerovnika čak i kada nije ta tražbina prijavljena u stečajnom postupku, a pogotovo kada je utvrđena kao u konkretnom slučaju (čl. 103. do 105. Stečajnog zakona i Odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj RevT-4/05). Dakle, ne radi se o nekompensabilnoj tražbini kako to pogrešno smatra prvostupanjski sud.

10. Slijedom navedenog, je valjalo primjenom odredbe čl. 373. t. 1. i 2. ZPP-a preinačiti navedeni dio pobijane presude te primjenom odredbe čl. 369. ZPP-a rješenjem ukinuti točku II. izreke kao i dio presude kojim je odlučeno o troškovima postupka budući da prvostupanjski sud treba odlučiti o eventualno kumuliranom zahtjevu pa će odlučiti i o ukupnim troškovima postupka.

11. Tužiteljev zahtjev za naknadu troška odgovora na žalbu je odbijen jer se ne radi o potrebnom trošku ove parnice u smislu odredbe čl. 155. ZPP-a.

Zagreb, 24. siječnja 2024.

Predsjednica vijeća
Jagoda Crnokrak

Broj zapisa: **9-30862-0c8a8**

Kontrolni broj: **07f44-508e7-82175**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=Jagoda Crnokrak, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.